

PARIKANNIEMEN

KONTTI

4/2020

Erkki Liikanen:
*"Kotona omaksutut
arvot loivat pohjan
omalle ajattelulle"*
s. 10

Esko Siljanen
*Ylitse kaikkien
rajojen*
s.4

Saila Liukkonen
*Perhetyö on
yhteistyötä
lapsen parhaaksi*
s. 6

Jari Sinkkonen
*Nuorten
itsenäistymisessä
tarvitaan aikuista*
s.8

Rovasti Pekka Rossi sai kutsun taivaan kotiin

Parikanniemisäätön hallituksen entinen pitkäaikainen puheenjohtaja rovasti Pekka Rossi sai kutsun taivaan kotiin 17.8.2020 Lohjalla 91 vuoden iässä.

Hän oli jo aikanaan aktiivisesti ajamassa Parikanniemen toiminnan säätiöittämistä, jolla toimenpiteellä oli tarkoitus turvata sen jatkuminen alkuperäisessä hengessä. Säätiön hallituksen jäsen hän oli sen perustamisesta eli vuoden 1967 alusta alkaen. Varapuheenjohtajaksi hän tuli vuonna 1971 ja puheenjohtajaksi 1975, jota tehtävää hän hoiti vuoteen 1998 asti.

Hallintotehtäviensä ohella hänet muistetaan myös arvostettuna ja armoitettuna sananjulistajana, jonka lämminhenkisen julistuksen keskuksena oli aina Jeesus Kristus, jonka sovitustyön kautta Jumalan armo ja rakkaus kuuluvat kaikille. Hänen julistustoimintansa voisi hyvin kiteyttää Hebr. 12:15 sanaan: "... ettei kukaan jää osattomaksi Jumalan armosta".

Parikanniemen ohella Pekka Rosin sydäntä lähellä olivat myös Jaakkiman Kristillinen Opisto, jonka rehtorina hän toimi vuosina 1956–1971, sekä Kansan Raamattuseura, jonka palveluksessa hän toimi mm.

Vivamon johtajana 1977–1985 ja sen jälkeen KRS:n varatoiminnanjohtajana, josta virasta hän jäi eläkkeelle vuonna 1992. Näistä "kytkennöistä" johtuen Pekkaa kutsuttiin joskus ystävien keskuudessa leikillisesti "kolmen O:n mieheksi" (Opisto, Orpokoti ja Oronmylly). Hänen karjalaista huumorintajuun ja samalla nöyrää asennettaan itseään kohtaan pappina ja sananjulistajana kuvastaa hyvin hänen oma luonnehdintansa itsestään, että hän on vain "teologisen koulutuksen saanut maallikko".

Rovasti Pekan elämäntyötä evankeliumin asialla "sydämin, suin ja käten töin", jota sanontaa hän itse usein käytti, jäävät kiitollisina siunaamaan ja muistamaan ystävät laajalla alueella eri puolilla Suomea ja aina Kanaassa asti.

Jouko Jyrkämä

Erkki Lemetyisen muotokuva julkistettiin

Parikanniemessä vietettiin 4.9.2020 juhlahetki arjen keskellä, kun pitkäaikaisen hallituksen puheenjohtaja Erkki Lemetyisen muotokuva julkistettiin. Kuvan on ottanut valokuvaaja ja graafikko Philippe Gueissaz ja kehystänyt Galleria Kehystämö GalleriAri Mikkelistä. Lämpimät onnittelet ja kiitokset sinulle, Erkki, arvokkaasta työstäsi Säätiön johdossa!

Matka Betlehemiin -jouluvaellus 2020 on peruttu

Parikanniemen lastenkodilla Mikkelin Ristiinassa vuosittain järjestetty Matka Betlehemiin -jouluvaellus peruutetaan koronaepidemian takia vuonna 2020. Vaellukselle on viime vuosina osallistunut yli 1200 vaeltajaa sekä suuri joukko vapaaehtoisia, jotka ovat osallistuneet eri järjestely - ja ohjelmaosuuksiin. Tavoitteena on järjestää seuraava Matka Betlehemiin 25-vuotisjuhlavaellus 10.–11.12.2021. Jouluvaelluksen järjestävät Parikanniemen Ystävät ry ja Parikanniemisäätö. Lisätietoja www.parikanniemi.fi

PARIKANNIEMISÄÄTIÖN LEHTI

Päätoimittaja

Teuvo V. Riikonen

Kustantaja

Parikanniemen Ystävät ry

Parikanniementie 130

52320 Vitsiälä

ISSN 2323-7465 (painettu)

Nettisivut: www.parikanniemi.fi

Toimitus

Jenni Hujanen

Pirkko Oinonen

Petri Tiusanen

Taitto Meiju Bonsdorff

Kannen kuva Jani Laukkanen

ISSN 2323-7473 (verkkojulkaisu)

Toimitusneuvosto

Ari Tähkää, Krista Eskelinen,

Markku Liukkonen, Pirkko Oinonen, Meiju

Bonsdorff, Thorleif Johansson, Teuvo V.

Riikonen, Kimmo Jaatila, Johanna Talo

Painopaikka Teroprint Oy, Mikkel

Vaiheesta toiseen elämä on pyhä

Ajallemme on tyypillistä, että elämän arvoa ei nähdä sen alussa, lopussa eikä aina välissäkään. Elämän lahjojen pitäminen Itsestäänselvyytenä ja niistä ylepeily näkyy monessa tilanteessa. Elämän arvo on joutunut uhatuksi. Pahiten siitä kärsivät lapset ja sellaiset, jotka eivät osaa itse itseään puolustaa. Elämän mysteeri on siinä, että kaikki on lahjaa. Elämä ei ole vain keinotekoista viihdettä, ei tiedotusvälineiden ohjaamaa eikä kuluttamisesta tulevaa onnea.

Kristillinen luomisusko lähtee siitä ajatuksesta, että kaikki elämän pienetkin asiat ja pyhyiden kokemukset ovat Jumalan hyvyyden lahjoja. Kristitty elää tässä maailmassa Luojan työtoverina. Kaikessa, mitä ihminen kasvattaa, hoitaa tai luo, Jumala on aina läsnä.

Mutta elämään kuuluu myös luopuminen, vanheneminen ja siirtyminen vaiheesta toiseen. Jos kouristuksenomaisesti takertuu eri asioihin ja elämänvaiheisiin, ei koskaan pääse eteenpäin. Elämän lahjaluonteeseen kuuluu vastuu lahjan antajalle. Jumala toimii kaikessa, myös näennäisen pienissä asioissa ja mitättömiltä tuntuissa kohtaamisissa.

Jokainen ihminen saa arvonsa siitä, että hänet on luotu Jumalan kuvaksi ja sinetöity Kristuksen ristinkuoleman, kasteen ja uskon kautta hänen omakseen. ”Mikä on ihminen! Kuitenkin sinä häntä muistat. Mikä on ihmislapsi! Kuitenkin pidät hänestä huolen.” (Ps.8:5–6.) Parikanniemen työssä yli sadan vuoden aikana tämä on nähty lukuisia kertoja. Työtä tehdään heikoimmankin hyväksi.

Teuvo V. Riikonen

Näkökulma

Muutos on mahdollisuus

Heli Tiusanen
Valtiotieteiden tohtori
Lappeenranta

Mitä paremmin maahanmuuttaja puhuu uuden asuinmaan kieltä, sitä paremmat mahdollisuudet hänellä on kotoutua. Paras tilanne on niillä, jotka onnistuvat löytämään työpaikan, vastasipa se koulutusta tai ei. Etua on myös valtaväestöä muistuttavasta ulkonäöstä.

Muuttoon johtanut syy luo ikään kuin lähtöruudun elämän rakentamiselle uuteen asuinmaahan. Trauma-

tisoituneilla turvapaikanhakijoilla on huomattavasti heikommat edellytykset sujahtaa suomalaiseen yhteiskuntaan kuin korkeasti koulutetulla, suomalaisen kanssa avioituneella tulijalla.

Lähtömaasta, odotuksista ja elämäntilanteesta riippumatta maahanmuuttajien kotoutumiselle on tyypillistä, että se etenee alun innostuneesta odotuksesta tasapainoiluksi toiveiden ja mahdollisuuksien aiheuttamien ristiriitojen

välillä. Voimakkaidenkin reaktioiden ja tunteiden kautta usein löytyy tasapaino. Elämä uudessa asuinmaassa voi tuoda eteen myös uudenlaisia mahdollisuuksia, jotka eivät kotimaassa välttämättä olisi olleet saavutettavissa.

On hyvä muistaa, että myös me kristityt olemme matkalla kohti todellista kotimaatamme. ”Siis älä pelkää, kun jokin muuttuu --- Jumala antaa sen mikä puuttuu. Lävitse kaiken hän sinut vie.”

Ylitse kaikkien rajojen

Herramme Jeesus Kristus antoi opetuslapsilleen lähetyskäskyn. Sen mukaisesti opetuslasten tulee mennä kaikkeen maailmaan ja kertoa evankeliumi kaikille ihmisille. Haluan auttaa ja rohkaista jokaista Jeesuksen opetuslasta osallistumaan tämän tärkeän tehtävän toteuttamiseen.

Esko Siljanen
Lähetystyöntekijä, rovasti, TT

Todistuksen antaminen Jeesuksesta Kristuksesta on yksi niistä asioista, joiden avulla Jeesuksen opetuslapsi kasvaa uskossa. Se, että kerrot toisille ihmisille Jeesuksen olevan Herrasi kuuluu olennaisena osana Jeesuksen opetuslapsena olemiseen. "Jos sinä suullasi tunnustat, että Jeesus on Herra, ja sydämessäsi uskot, että Jumala on herättänyt hänet kuolleista, olet pelastuva" (Room. 10:9). Henkilökohtaisen todistuksen antaminen Jeesuksesta vahvistaa opetuslapsen omaa uskoa ja suo hänelle mahdollisuuden kokea Pyhän Hengen toimivan elämässään. Pietari antoi todistuksen Jeesuksen jumaluudesta: "'Entä te?' kysyi Jeesus. 'Kuka minä teidän mielestänne olen?' Simon Pietari vastasi:

'Sinä olet Messias, elävän Jumalan Poika.' Jeesus sanoi hänelle: 'Autuas olet sinä, Simon, Joonan poika. Tätä ei sinulle ole ilmoittanut liha eikä veri, vaan minun Isäni, joka on taivaissa.'" (Matt. 16:15–17.)

"Menkää kaikkialle maailmaan"

Todistus Jeesuksesta kohdistuu yleensä sellaisiin ihmisiin, jotka eivät vielä tunne Jeesusta henkilökohtaisesti. Jeesus opasti opetuslapsiaan: "Menkää kaikkialle maailmaan ja julistakaa evankeliumi kaikille luoduille" (Mark. 16:15). Näin Jeesus lähetti opetuslapsensa toteuttamaan lähetystehtävää kaikkialle maailmaan, henkilöön katsomatta. Ennen lähtöään

heillä oli mahdollisuuksia harjoitella todistuksen antamista pienen opetuslapsijoukon keskuudessa, kuten tapahtui Pietarin tapauksessa. Sitten Jeesus lähetti heidät opetuslapsijoukon ulkopuolelle, Juudeaan, Samariaan ja aina maailman ääriin asti. Jokainen Jeesuksen opetuslapsi voi osallistua tämän tehtävän toteuttamiseen – joko todistamalla itse Jeesuksesta toisille tai rukoilemalla niiden puolesta, jotka lähtevät kertomaan Jeesuksesta ihmisille, jotka eivät vielä tai eivät enää usko Jeesukseen.

"Menkää nyt teille ja toreille"

Raamattu kuvaa Jeesusta hyvänä paimenena, joka

*Jokainen
Jeesuksen
opetuslapsi
voi osallistua
lähetystehtävän
toteuttamiseen.*

Kuva MB

lähtee etsimään kadonnutta lammastaan: "Jos jollakin teistä on sata lammasta ja yksi niistä katoaa autiomaahan, niin totta kai hän jättää ne yhdeksänkymmentäyhdeksän, lähtee sen kadonneen perään ja etsii, kunnes löytää sen" (Luuk. 15:4). Jeesus toimi juuri näin. Kun me vielä olimme eksyksissä, laskeutui hän alas taivaasta etsimään meitä. Epäilemättä myös tänään Jeesus haluaa, että hänen opetuslapsensa lähtevät seurakunnan seinien ulkopuolelle kutsumaan toisia, uusia ihmisiä sisälle: "Menkää nyt teille ja toreille ja kutsukaa häihin, keitä vain tapaatte" (Matt. 22:9). Pyydetään rukouksessa, että Jeesus varustaa meidät voimallaan, niin että haluamme ja uskallamme lähteä liikkeelle omalta mukavuusvyöhykkeel-

tämme etsimään kadonneita lampaita.

Näin teki Johanneksen evankeliumin mukaan Andreas, joka lähti liikkeelle etsimään veljeään Simonia: "Toinen näistä, jotka kuului Johanneksen sanat ja lähtivät seuraamaan Jeesusta, oli Andreas, Simon Pietarin veli. Hän etsi ensiksi käsiinsä veljensä Simonin ja sanoi hänelle: 'Me olemme löytäneet Messiaan!' – se merkitsee: Voidellun. Andreas vei hänet Jeesuksen luo. (Joh. 1:40–42.) Andreas antoi meille esimerkin siitä, miten voi kertoa evankeliumin omalle perhevälle."

"Kaupungin täytti ilo ja riemu"

Kun Filippos julisti evankeliumia Jeesuksesta Samarian kaupun-

gissa, siitä seurasi suuri muutos: "Kaupungin täytti ilo ja riemu" (Apt. 8:8). Evankeliumi Jeesuksesta täyttää ilolla niiden ihmisten elämän, jotka ottavat hänet vastaan. Myös taivaassa syntyy suuri ilo jokaisesta ihmisestä, joka tahtoo uskoa Jeesukseen Kristukseen: "Minä sanon teille: näin on taivaassakin. Yhdestä syntisestä, joka kääntyy, iloitaan siellä enemmän kuin yhdeksästäkymmenestä yhdeksästä hurskaasta, jotka eivät ole parannuksen tarpeessa." (Luuk. 15:7.) Jeesus uskoi lähetystehtävän toteuttamisen maan päällä opetuslapsilleen, ei enkeleille. Sinäkin voit osallistua tämän tehtävän toteuttamiseen.

Perhetyö on yhteistyötä lapsen parhaaksi

Lapsi on osa perhettään ja sukuaan, vaikka asuisikin lastenkodissa. Vanhemman vointi heijastuu lapseen ja vie lapselta voimia keskittyä elämään omaa lapsen arkeaan. Sijoitus päättyy jonain päivänä, mutta lapsen läheiset pysyvät lapsen elämässä. Ei siis ole yhdentekevää, tavoittelemmeko ohjaajina hyvää yhteistyötä ja kasvatuskumppanuutta heidän kanssaan. Kiteytettynä perhetyö on vuorovaikutuksellista yhteistyötä ja suunnitelmallista toimintaa, jossa otetaan huomioon lapsen arjen erilaiset vaiheet.

Perhetyö vuosina 1990–2000

Perhetyö alkoi valtakunnallisesti nostaa päätään 90-luvulla. Moniammatillinen yhteistyö oli mielestäni tuolloin vielä ”lapsen kengissä” verrattuna tähän päivään. Harvat sosiaalityöntekijät pitivät yhteyttä lapsiin, meihin ohjaajiin ja lasten vanhempiin. Ohjaajan työ oli noina vuosina pääosin keskittymistä lapsiin ja heidän arkeensa lastenkodilla. Lasten ja vanhempien tapaamiset olivat usein epäsäännöllisiä. Lapset ovat aina odottaneet vanhempiensa tapaamisista. Petäytymys on ollut valtava, mikäli tapaaminen on syystä tai toisesta peruuntunut.

Perhetyöstä puhuttiin julkisuudessa paljon ja avohuollon perhetyö lähti kaikkialla leviämään avun tarvitsijoiden keskuuteen. Raija Ohlilä kävi 90-luvun loppupuolella perhetyökoulutuk-

sen, ja lastenkodilla alkoi niihin aikoihin turvakotitoiminta. Ulla Saranki siirtyi kanssani Raijan rinnalle turvakotiperheiden pariin vuosina 2000–2001 perhetyökoulutuksen myötä. Olimme samalla kukin ohjaajina kotiryhmissämme. Turvakotitoiminta siirtyi sittemmin lastenkoti-Pelloseen siirtyen ajan saatossa Mikkeliin.

Perheleirit ja vanhempainryhmä

Lastenkodin ensimmäinen perheleiri toteutui vuonna 2001. Omaohjaajat pohtivat lapsen kanssa, keitä lapselle tärkeitä henkilöitä kutsutaan kaksipäiväiselle perheleirille. Leirin ydinajatus oli se, että laitamme hetkeksi mahdolliset haasteet sivuun, ja vanhemmat, lapset ja omaohjaajat tutustuvat toisiinsa leikkimielisen ja yhtei-

söllisen toiminnan kautta. Kokemukset perheleireistä olivat useimmiten myönteisiä, mutta yhtään perheleiriä ei ole ollut, että kaikki kutsutut olisivat saapuneet paikalle. Joten joka leirin jälkeen on ollut onnellisten lasten lisäksi myös vihaisia, itkeviä ja pettyneitä lapsia. Perheleirit ovat sittemmin muuttuneet perhepäiviksi.

Kuukausittain kokoontunut vanhempainryhmä syntyi erään vanhemman aloitteesta. Lähetimme kutsut vanhemmille ensimmäiseen kokoontumiseen ja suunnittelimme yhdessä vanhempien kanssa tapaamisten aikataulut ja sisällöt aina puoleksi vuodeksi kerrallaan. Vanhempainryhmässä kävi toisinaan vierailuvia asiantuntijoita liittyen päivän aiheeseen. Ryhmän toiminta hiipui lasten muuttuneiden sijoitustilanteiden myötä.

Lapsella on oikeus vapautua elämään omaa elämäänsä ja rakentaa tulevaisuuttaan ilman menneisyytensä raskasta taakkaa kuormanaan.

Saira Liukkonen
Vastaava ohjaaja
Parikanniemi

Kotiutusprosessi

Vanhemmat hakevat lisääntyvässä määrin lakimiestensä välityksellä lastensa huostaanoton purkua. Olen saanut olla mukana vuosien varrella oma-ohjaajan roolissa tukihenkilönä muutamissa kotiutusprosesseissa. Kunnissa toimitaan edelleen vaihtelevilla tavoilla liittyen lapsen kotiin palaamiseen. Vuosien varrella lapsia on lähtenyt lastenkodistamme muutamankin viikon varoitusajalla oikeuden päätöksen saattamana takaisin kotiinsa asumaan. Kaikki perheet tarvitsevat säännöllistä, rätätelöityä ja riittävän pitkäaikaista tukea arkeensa lasten palattua lastenkodista takaisin kotiin. Lastenkodin toimivat rutiinit tulee voida siirtää lapsen mukana kotiin ja vanhempien tietoisuuteen. Tiedon siirtäminen avoimesti kaikkien osapuolten kuullen myös per-

heen tuleville auttajatahoille on tärkeää.

Olen perheterapiakoulutukseni jälkeen käyttänyt toisinaan sukupuun piirtämistä työmenetelmänä. Olen sittemmin liittynyt siihen myös muita menetelmiä, jotka kokonaisuutena auttavat lasta/nuorta ymmärtämään oman kokonaisvointinsa taustalla olevia asioita. Sukupuutyöskentely sopii mielestäni erityisesti lapsen kotiutus- tai itsenäistymisprosessin yhteyteen.

Perhetyö tänään

Lastenkodissamme on käytössä THL:n (Tytti Solantaus ja Mika Niemelä) Toimiva lapsi & perhe -menetelmiin kuuluvat Lapset puheeksi -keskustelu ja Lapset puheeksi -neuvonpito. Tavoitteena on tukea lapsen hyvää kehitystä ja ehkäistä yli sukupolvien siirtyviä ongelmia. Mene-

telmien käyttö perustuu vapaaehtoiseen osallistumiseen.

Lapsen ja hänen läheistensä välisen vuorovaikutuksen lisääntyminen tulisi olla kirkkaana tavoitteena työssämme. Sijoituksen aikana sopivissa tilanteissa ehtii ottaa rakentavalla tavalla puheeksi lapsen menneisyydessä tapahtuneita asioita lapsen ja hänen läheistensä kanssa. Lapsella on oikeus vapautua elämään omaa elämäänsä ja rakentaa tulevaisuuttaan ilman menneisyytensä raskasta taakkaa kuormanaan. Ohjaaja huomaa olevansa hyvin pienellä paikalla ja on toisinaan aika avutonkin näiden asioiden äärellä. Tämän vuoksi olen itse kouluttautunut perhetyön saralla vuosien varrella. Olen halunnut saada eväitä ihmisten kohtaamiseen. Ihmisiähän me kaikki olemme, samalla viivalla Luojamme edessä. Hän on yhä toimintamme yllä.

Nuoren itsenäistymisessä tarvitaan aikuisia

Nuoruus on taakse jäävän lapsuuden suremista ja iloa kaikesta siitä, mikä odottaa. Se on vaihe, jossa aikaisemmat tapahtumat kerrataan ja käydään uudelleen läpi. Itsenäistymisestä aiheutuu aina kitkaa nuoren suhteissa vanhempiin ja muihin aikuisiin, mutta raju kapinointi ei kuulu tavalliseen nuoruusikään. Nuoret toivovat, että aikuiset olisivat heidän rinnallaan eivätkä jättäisi heitä liian aikaisin oman onnensa varaan.

Moni puberteetti-ikäisen nuoren vanhempi tunnistaa vaiheen, jossa lapsi torjuu äidin tai isän halauksen ja kieltää vanhempaansa "lääppimästä" häntä. Toisen tuleminen liian lähelle voi olla uhkaavaa, mutta jos aloite on nuoren oma, asiassa ei ole mitään kummallista.

Onneksi on olemassa sallittuja lähestymismuotoja kuten hierominen. Nuorisokodeissa työskentelevät aikuiset tietävät, että fyysisen hellyyden puutteessa kasvaneet nuoret pyytävät aikuisia usein hieromaan hartioitaan. Kosketus on suuresti kaivattu ja miellyttävä, mutta se tapahtuu vaarattomalla alueella, ja hieroja on näkymättömissä.

Nuori itsenäistyy, mutta kapinointi ei ole välttämätöntä

Suuri osa suomalaisista nuorista voi hyvin, mutta osa heistä ei saa kiinni oikein mistään. Käytösongelmat, päihteiden käyttö ja heikko koulumenestys kasaantuvat heille ja johtavat syrjäytymiseen. Ongelmien ennaltaehkäisy ei toteudu niin kuin olisi toivottavaa.

Murrosikään tulevan lapsen paras liittolainen on hiukan konservatiivinen vanhempi tai muu läheinen aikuinen. Sellaisista aikuisista on paljon helpompaa itsenäistyä kuin niistä, jotka tunkeutuvat nuoren reviirille ja yrittävät ymmärtää hänen pöhköimpiäkin edesottamuk-

siaan. Nuori tarvitsee kuitenkin kuuntelijaa ja keskustelukumppania. Tähän rooliin sopii jokainen aikuinen, joka on saanut nuoreen luottamuksellisen kontaktin. Hän voi olla opettaja, nuorisonohjaaja, rippileirin pappi, soitonopettaja tai urheiluvallmentaja.

Nuorelta ei voi vaatia kypsää harkintaa

Ne aivojen alueet, joilla tehdään päätökset, ovat nuorella vielä keskeneräisiä. Häneltä ei siksi voi vaatia kypsää harkintaa ja kykyä ymmärtää ratkaisujensa seurauksia. Hän tarvitsee aikuisten tukea: toisinaan ymmärtäjää, toisinaan taas lujaa,

Vaikeat käytös- ongelmat ovat nuoren yrityksiä rynnätä aikuisuu- teen oikopolkuja pitkin.

**Jari Sinkkonen, kirjailija,
lastenpsykiatrian erikoislääkäri
Helsinki**

mutta lämmintä vastusta yltiöpäisille pyrkimyksilleen.

Murrosikäisen elämästä tulee riippuvuuden ja itsenäisyyden välistä aaltoliikettä. Lapsi hänessä tarvitsee huomiota ja huolenpitoa ja tukeutuu aikuisiin. Nuori taas vaatii täydellistä itsenäisyyttä, inhoaa aikuisten asettamia rajoituksia ja protestoi niitä vastaan.

Nuorta ei tule jättää oman onnensa nojaan

Nuoruusiässä siteet lapsuuden aikuisiin höltyvät ja muuttavat luonnettaan. Lapsuuden paratiisi jää taakse ikuisiksi ajoiksi.

Keskeinen tavoite on ottaa vastaan ja hyväksyä uusi, nopeasti muuttunut seksuaalinen ruumis.

Vaikeat käytösongelmat, rankka päihteen käyttäminen ja varhain aloitettu seksielämä ovat yrityksiä rynnätä aikuisuuteen oikopolkuja pitkin. Vanhempien ja kasvattajien välinpitämättömyys voi vaikuttaa nuorten ymmärtämiseltä, mutta kyse on heidän jättämisestään oman onnensa nojaan.

Nuoruuteen kuuluvat luova ajattelu ja uudet tunteet

Aikuisten pitäisi lakata huolestumasta "kilteistä" nuorista,

jotka käyvät koulua ja harrastavat hyviä asioita. Sen sijaan pitäisi huolestua juopottelusta, tupakoinnista, koulupinnauksesta ja muusta häiriköinnistä eikä näitä ilmiöitä tulisi pitää terveeseen murrosikään kuuluvina.

En tarkoita, että nuoren pitäisi olla nöyrä, alistuva, kiltti ja sopuisa – kaikkea vielä! Kypsymättömyys on kallisarvoinen osa nuoruusikää. Siihen sisältyvät luovan ajattelun jännittävimmät piirteet, uudet ja tuoreet tunteet ja yltiöpäiset visiot.

Erkki Liikasen eväät ovat kantaneet pitkälle

”Kotona omaksutut arvot loivat pohjan omalle ajattelulle”

Mikkelistä lähtöisin oleva Erkki Liikanen tunnetaan poliitikkona, ministerinä, suurlähettiläänä, EU-komissaarina ja Suomen Pankin pääjohtajana. Vähemmän tunnettua on hänen saamansa kristillinen kotikasvatus ja yhteys Parikanniemeen.

Matka Mikkelin Lähemäeltä Brysselin kautta Suomen Pankkiin on ollut pitkä. Syyskuussa 70 vuotta täyttänyt Erkki Liikanen syntyi köyhään maahan karjalaisen evakkoäidin ja sodasta viimeisten joukossa palanneen isän lapseksi. Erkki oli perheen neljättä lapsesta toiseksi vanhin. Koulunsa hän aloitti yhdessä suurten ikäluokkien kanssa vuonna 1957.

Erkki Liikanen on hyvin tietoinen siitä, miten suomalainen yhteiskunta on tasoittanut eri taustoista ja alueilta tulevien lasten mahdollisuuksia päästä elämässään eteenpäin ja miten sillä on estetty syrjäytymistä.

– Koulutuksella on tässä suuri merkitys. Peruskoulu tarjoaa yhteisen pohjan. Tärkeää on kehittää sitä niin, että kaikki pysyvät mukana. Yhtä tärkeää on turvata toisen asteen koulutus kaikille nuorille. Työmarkkinoille sijoittuminen on huomattavan vaikeaa niille, joilla ei ole toisen asteen koulutusta. Syrjäy-

tyminen on heidän joukossaan todella suurta. Valitettavasti siihen liittyy myös korkeampi rikollisuusaste, Liikanen sanoo.

Aktiivinen nuori ja kodin arvot

Erkki Liikanen oli jo nuorena hyvin aktiivinen hankkimaan tietoa, ja sillä oli suuri vaikutus hänen myöhempään elämänsä. Kirjasto ja sen lehtisali, jonne tulivat päivälehdet, tarjosi valtavan määrän luettavaa. Se tuli kouluaikana niin osaksi elämää, että vuonna 1969 kirjaston henkilökunta antoi uudelle, viiden ällän ylioppilaalle ruusun. Kun vuonna 1975 Liikanen aloitti valtiotieteen opinnot Helsingin yliopistossa, myös sen kirjasto tuli tutuksi.

– Kotona omaksutut arvot ja kirjallisuuden kautta opittu loivat pohjan omalle ajattelulle. Arvojen suhteen oleellinen on tuskin muuttunut vuosien mit-

taan. Yhteiskunnasta ja taloudesta sen sijaan olen oppinut paljon, Liikanen sanoo.

Kirjassaan Olin joukon nuorin (Otava 2019) Erkki Liikanen kertoo avoimesti äitinsä väsymisestä. Suurten ikäluokkien perheissä sodan jäljet näkyivät monella tavalla, ja äitien uupumuksesta kannettiin yleisesti huolta. Myös Liikasen perheessä pitkää työpäivää tehnyt isä kantoi oman taakkansa, mutta erityisesti äidin väsyminen varjosti lasten elämää.

– Vaikeimpia olivat viikonloput ja lomat, mutta joskus myös arkiyöt. Tunnelma oli painostava, sillä emme tienneet psyykkisistä sairauksista. Oli pitkiä kausia, jolloin elämä tuntui hyvin ahdistavalta ja epävarmalta. Me lapset tukeuduimme toisiimme ja haimme turvaa rukoilemalla yhdessä, kertoo Erkki lapsuudenkokemuksistaan.

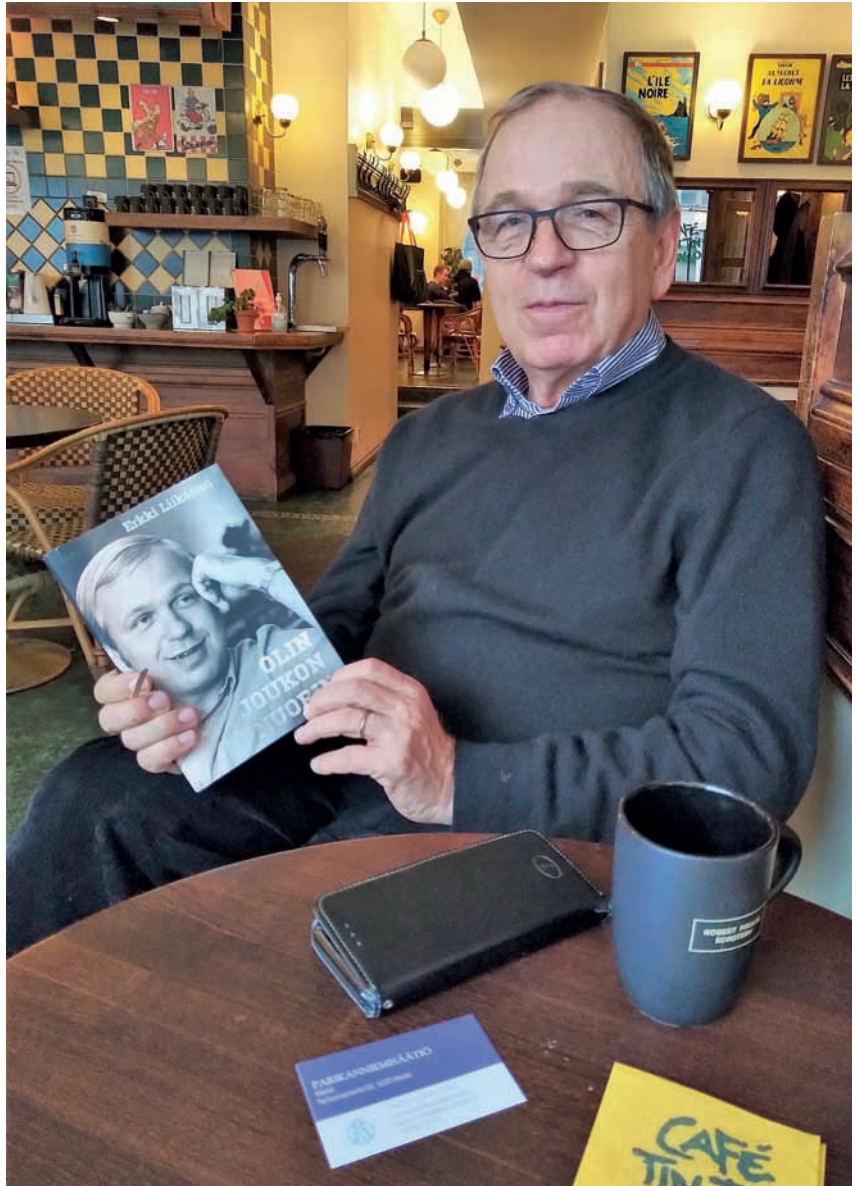
Vaikka äitien uupumus ei ollut tuolloin kokonaan vaiettu

Liikasen perheessä pitkää työpäivää tehnyt isä kantoi oman taakkansa, mutta erityisesti äidin väsyminen varjosti lasten elämää.

aihe, mielenterveyden ongelmiin suhtauduttiin hyvin ennakkoluuloisesti. Monet joutuivat käymään ahdistavia vaiheita läpi yksin, mutta apua sai myös seurakunnasta, Liikanen kertoo kirjassaan.

Seurakunta ja Parikanniemi tutuiksi

Erkki Liikasen lapsuuden kotitalona toimi 1950-luvulla Mikkelin Pitkäjärven seurakuntakoti, josta isä sai talonmiehen sivutoimisen tehtävän. Palkkaa ei maksettu, mutta etuna oli väljempi asunto. Talonmiehen tehtävän ohella isä piti pyhäkoulua sunnuntaisin ja ohjasi poikakerhoa arki-iltaisin. Myös Lähetysseuran ompeluseura kokoontui seurakuntatalolla. Erkille tulivat tutuiksi niin Ambomaan lähetit, seurakunnan työntekijät kuin seurakuntanuoret perheineen.

Viidennen herätysliikkeen tunnetut miehet Mauri Tiilikainen, Valto Vartiainen, Niilo Tuomenoksa ja Erkki Leminen kävivät Pitkäjärven seurakuntatalolla ja poikkesivat Liikasilla yläkerrassa. Samalla syntyi yhteys Ristiinassa vuonna 1949 perustettuun orpokotiin. Erkki vieraili siellä usein, ja kotona kävi Parikanniemen lapsia. Erkki muistaa, kuinka jotkut heistä ottivat ruokapöydästä hätäisesti heti kaikkea mahdollisimman paljon.

– Kansakouluikäisinä kävimme usein orpokodissa. Van-

hempamme tunsivat hyvin Erkki Lemisen ja monia muita Parikanniemen työntekijöitä. Meillä kävi viikonloppuvieraina myös ikäisiämme 7–10-vuotiaita lapsia, joiden kanssa ystävystyimme. Vaikka olimme tavallinen, pienituloinen perhe, tunsimme, että olimme kuitenkin etuoikeutettuja. Parikanniemi oli hieno paikka, mutta lapset luonnollisesti joutuivat kamppailemaan omasta tilastaan monin eri tavoin. He elivät orpokodissa, jossa oli pidettävä puolensa, Liikasen muistelee. >>>

Vaikuttamisen malli kotoa

Erkki Liikanen sai yhteiskunnallisen vaikuttamisen mallin kotoaan, kun isä lähti kunnallisvaaliehdokkaaksi. Vaikka isä ei ollut aiemmin suuntautunut puoluepolitiikkaan, hänen toimintaansa ohjasivat vahvat moraaliset periaatteet ja uskonnollinen vakaumus. Vaalien jälkeen sopiva paikka löytyi holhouslautakunnasta, johon ei ollut pyrkijöitä. Siinä oltiin tekemisissä sellaisten ihmisten kanssa, jotka eivät kyenneet hoitamaan omia asioitaan tai ainakin tarvitsivat tukea ja opastusta. Isä toimi 30 vuotta nuorten ehdonalaisten valvojana ja oli elämänsä aikana monen nuoren tukihenkilö.

Erkki näki jo nuorena kolmannen sektorin toimijoiden merkityksen sekä pienten toimijoiden ja kansalaisyhteiskunnan vaikuttavuuden.

– Kansalaisjärjestöjen toiminta on tavattoman tärkeää. Se vahvistaa yhteiskuntaa ja yhteisöjä. Kansalaisyhteiskunta nojaa kansalaisten toimintaan. Sitä ei yhteiskunta johda. Mutta yhteiskunnan toimintoja pitää järjestää niin, että julkinen valta ja kansalaistoiminta tukevat ja täydentävät toisiaan, Liikanen painottaa.

Heikoimpia pitää tukea

Nuorelle Erkki Liikaselke papin tehtävä oli toiveammatti ennen koulun alkua.

”Yhteiskunnan toimintoja pitää järjestää niin, että julkinen valta ja kansalaistoiminta tukevat ja täydentävät toisiaan.”

– Niin vakavasti suhtauduin pappeuteen, että järjestin löytämieni kuolleitten pikkulintujen hautajaisia muille lapsille. Tein haudoille ristit, joihin oli merkitty hautajaispäivätkin. Pikkulintujen hautajaiset päättyivät, kun kirjoitin yhteen ristiin väärin päskeynen, jolle vanhemmat lapset ilkuivat.

Erkki Liikanen on nähnyt lähtöä, miten tärkeää on, että jokaiselle annetaan uusi mahdollisuus.

– Monet suurten ikäluokkien lahjakkuudet, jotka jäivät oppikoulutien ulkopuolelle, oppivat ja kypsyivät yhteiskunnallisissa harrastuksissa ja luottamustehtävissä, jotka olivat myös etenemisen väyliä, kertoo Erkki Liikanen, jonka oma tie vei Lähemäeltä Brysselin kautta Suomen Pankkiin.

– Vanhempani luottivat vahvasti siihen, että ihmisten lähtökohtaeroja tulee tasoittaa ja heikoimpia pitää tukea, Erkki Liikanen muistaa. – Se on arvo, joka on vaikuttanut minuun koko elämäni ajan.

Teksti Teuvo V. Riikonen
Kuvat Teuvo V. Riikonen ja
Jani Laukkanen

TÄHKÄPÄITÄ

Tartuttavuusluku

Poikkeuksellinen aika – koronapandemia – on koskettanut meitä ja koko maailmaa ennennäkemättömällä tavalla. Joillekin se on merkinnyt traagista sairastumista, työttömäksi joutumista, eristetyksi tuleamista tai muun arjen suurta muuttumista. Nämä kuukaudet ovat myös opettaneet meille paljon ja tuoneet elämäämme monia uusia asioita. Edelleen opettelemme turvavälejä, maskien käyttöä, harrastusten ja kokoontumisten sijaan ulkoilua ja retkeilyä sekä netin kautta viestimistä ja kanssakäymistä.

Yksi mielenkiintoinen termi on tullut sanavarastoomme. Tartuttavuusluku. Se tarkoittaa sitä, kuinka monta ihmistä yksi koronaan sairastunut tartuttaa. Jos tartuttavuusluku on yksi tai alle, epidemia ei laajene. Jos se on yli yhden, epidemia laajenee. Mitä suurempi tartuttavuusluku, sitä voimakkaammin tauti leviää.

Voisiko näin ajatella myös evankeliumista? Kun Jeesus oli päättänyt tehtävänsä maan päällä ja palannut taivaaseen, hän ei varmaan ajatellut, että kaikki palaisi ennalleen. Hän ei toivonut ja suunnitellut, että ne muutamat, jotka häntä seurasivat, pitäisivät kaiken kuulemansa ja kokemansa itsellään. Eikö hän antanut heille tehtävän menä, kertoa ja palvella? Oliko taivaan strateginen ajatus juuri jotain tartuttavuusluvun kaltaista?

Kuinka monta ihmistä yksi evankeliumin koskettava tavoittaa ja itse koskettaa! Jos evankeliumin tartuttavuusluku on yksi tai alle, kirkot autoioituvat, itsekkyyks ja välinpitämättömyys kasvavat, armatomuus vahvistuu. Jos se on yli yhden, niin että jokainen armon koskettava tartuttaa yli yhden, evankeliumi leviää – armon ja rakkauden epidemia laajenee.

Pandemia ei valikoi. Virus tarttuu ja tavoittaa ammatista, iästä, sukupuolesta tai varallisuudesta riippumatta, jos kohdalle sattuu. Näin on myös evankeliumin tarttuminen tarkoitettu. Sen levittämistä ei annettu ainoastaan ammattilaisten, kirkon työntekijöiden tai lähetystyöntekijöiden tehtäväksi, vaan jokaisen, joka on saanut pelastuksen lähteestä maistaa.

Ari Tähkäpää

Sanottu ennen meitä

"Mie olin jo iso poika, kun pääsin koulusta. Lapsenusko Jumalaan oli tallella, mutta en ollut joutunut mihinkään erityiseen ratkaisuun, joten olin vähän ymmällä, että mihinkäs joukkoon minä oikein kuulunen." (Erkki Leminen: Sikopohjan poika)

"Ristinmerkillä merkitseminen kasteessa on tärkeä. Siitä on selitetty, että vaikka pappi on yhtä heikko kuin se lapsikin, niin kuitenkin tuo ristinmerkin tekeminen Herran nimessä vaikuttaa sen siunauksen, että kastetun taistelu lihaa vastaan on voitokkaampi" (K.K.Sarlin: Aikamme profeetta Helena Kontinen, Elämä ja sanoma)

"Minulla on taasen eräs uusi kokemus rukouksia kuulevasta Jumalasta, joka ihmeellisellä tavalla auttaa meitä. Syvältä synnistä Hän meidät nostaa. Pois epäusko tuo syntien äiti. Katse Jeesuksen ristille. Sieltä vuotaa voittovoima. Hänelle ylistys!" (Edvard Lähdeniemen kirje Erkki Lemiselle 2.7.1948, Erkki Leminen: Edvard Lähdeniemi, Jumalan peltomies)

"Kohotan katseeni tähteen Suuren rakkauden, kuulen kutsun: - Odotan tule kotiin!" (Meeri Laitainen: Myrskyn tyttö)

Reijo Salme

PARIKANNIEMENYSTÄVÄT r.y.

Myös unohdetulla on oikeus elämäntarinaansa

Näkymä Mikkelin Maaherrankadun suuntaan tuo Reijo Salmen mieleen 12 vuotta lastenkodissa.

"Joulu saapuu jokaiselle, lapselle ja aikuiselle..." iloitaan tutussa joululaulussa. Lieneekö tuo aina totta?

Mikkeliläisen Reijo Salmen, 79, muistoissa elää erilainen joulu 1957. Hän oli täyttänyt kesällä 16 vuotta ja joutunut lähtemään kaupungin lastenkodista, jossa hän oli viettänyt lähes koko lapsuutensa. Lahjakas poika oli onnistunut hankkimaan itselleen opiskelupaikan Strömbergin konepajakoulussa Helsingissä. Kaikki oli hyvin – kunnes koitti joululoma.

– Koulun asuntola suljettiin joululoman ajaksi. Minne minä menisin? Ostin kuitenkin junalipun Mikkeliiin, minnekä muuallekaan.

Reijo, 16-vuotias "aikuisen", ei voinut enää kolkutella lastenkodin ovea. Jälkihuolto oli tuntematon käsite. Hän ei myöskään voinut pyrkiä isän tai äidin luo jouluvieraaksi. Vanhemmat asuivat tahoillaan samassa kaupungissa, mutta kumpikaan ei ollut ottanut koskaan yhteyttä lapseensa tai muistanut häntä edes joulukortilla.

– Huomasin, että rautatieasema oli auki yötä päivää. Siellä oli kaikenlaisia reppumiehiä pokasaha selässään. Liityin joukkoon ja nukuin joululoman yöt aseman penkillä. Olin helpottunut, kun ratkaisu löytyi!

Karut muistot lapsuudesta pysyivät pitkään pinnan alla.

Vasta eläkeläisenä Reijo Salme päätti selvittää oman tarinansa ja lähti löytöretkelle arkistoihin. Muistoista syntyi kirja *Poika joka unohtui* (Liisa Seppänen, Otava 2019). Myös unohdetulle kuuluu oikeus elämäntarinaansa.

– Voin vihdoon päästää irti menneisyydestä ja siirtyä elämässä eteenpäin.

Reijo Salme on nykyään elämänsä tyytyväinen, luontoa ja liikuntaa rakastava mies. Joulun sanomaan hän virittäytyy Matka Betlehemiin -vaelluksella Parikanniemessä. Sinne on päästävä joka vuosi uudestaan.

– Kun kävin ensimmäistä kertaa Parikanniemessä, näin onnellisia lapsia. Hoitajien ja

Emmauksen tarina

Eri puolilla maata kokoontuvilla Parikanniemen ystäväpiireillä on tärkeä esirukoilijan ja tukijan rooli. Sirkka Jormanainen ja Tyyne-Annikki Pentti perustivat 11.1.1975 Lappeenrantaan piirin, joka kokoontui ensin ystävien kodeissa. Loppuvuodesta 1983 säätiö sai testamentilla Lappeenrannan Suonionkadulta alle 30 m²:n yksiön. Pienen pintaremontin jälkeen pääsimme 29.11.1983 viettämään Sirkan nimeämän Emmauksen avajaisseuroja. Puhujina olivat Lappeenrannan seurakunnan kirkkoherra Erkki Lindroos ja säätiön toiminnanjohtaja Jouko Jyrkämä. Emmauksessa kokoontuimme joka torstai- ja myöhemmin maanantai-iltaisin raamattu- ja rukouspiiriin. Usein oli myös seurat, joissa puhujina ovat olleet kaikki säätiön toiminnanjohtajat Jouko Jyrkämästä lähtien sekä kaikki säätiön papit ja maallikkoevankelistat.

Matti ja Maija-Liisa Kasanen hakemassa Ystäväpiirin tavaroita pois Emmauksesta.

Joskus saimme vieraiksemme myös Lappeenrannan seurakunnan edustajia ja esimerkiksi entisen Kiinan lähetin Päivö Parviaisen. Piirissä mukana olleen Toivo Konttisen väkevää julistusta ja muistoja lapsuudesta kuuntelimme mielenkiinnolla. Pekka ja Kaarina Rossi kävivät myös piirissämme, kun he asuivat Lappeenrannassa. Emmauksessa pidimme monet

joulu- ja pääsiäismyyjäisten askartelu- ja matonkudetalkoot. Emmauksen rakkautellinen ja Pyhän Hengen täyttämä ilmapiiiri jää haikkeudella mielimme nyt, kun huoneisto on vuokrattu. Kiitos ja hyvästi Emmaus!

Piirin toiminta jatkuu seurakunnan tiloissa.

Teksti Maija-Liisa Kasanen
Kuva Petri Tiusanen

lasten välillä vallitsi lämmin vuorovaikutus. Siitä tuli tavattoman hyvä mieli, ja samalla se sattui minuun kipeästi. Minähän tunsin kateutta lapsia kohtaan! Miksi minua ei tuotu lapsena tällaiseen paikkaan? Miksi minä en saanut hoivaa ja rakkautta?

– Lastenkodissa minä olin ollut pieni pölypallo, joka leijaili ilmassa kenenkään huomamatta. Kukaan aikuinen ei pu-

hunut minulle. Jonkun pitäisi edes katsoa lasta silmiin.

– Usein sanotaan, että ennen oli kaikki paremmin. Ei ollut, ei ainakaan lastensuojelussa. Nykyään lapsen tarpeet ymmärretään paljon paremmin.

Parikanniemen jouluvaellus johdattaa kulkijan lopuksi hämysään talliin. Maria ja Joosef hoivailevat hellästi vastasyntyntä lastaan. Näky puhuttelee vahvasti Reijo Salmea.

– Lapsi syntyy köyhille vanhemmille. Heille ei löydy paikkaa majatalosta, ja tallissa kaikki on puutteellista. Kodittoman pojan kohtalo tulee lähelle minua. Se kertoo siitä, että jokainen maailmaan syntyvä ihminen on sittenkin arvokas.

Jumalalla ei ole unohdettuja lapsia.

Teksti ja kuva Liisa Seppänen

Radio Deissä 16.12. alkaen

Kohti Betlehemia

Kuunnellmallinen opetussarja

Lähde **Ilkka Puhakan** ja **Ari Tähkäpään** seurassa syvälliselle ja eläväiselle raamattuopetusmatkalle joulun ajan tapahtumiin.

Lue lisää:
radiodei.fi/kohtibetlehemia

Teuvo V. Riikonen: Sanat sanotut ajallansa – Ajatuksia pyhäpäiviin – Twaarnat

SANAT SANOTUT AJALLANSA

Twaarnaaminen – saarnojen kirjoittaminen twiitteinä – vaatii tutkimista, pelkistämistä ja kiteyttämistä. Tämän osaa kirjailijapappi Teuvo V. Riikonen. Tässä kirjassa kolmen vuosikerran twaarnat tiivistävät kirkkovuoden rytmin mukaisen sanoman. Sanat sanotut ajallansa.

Twaarvoja tutkinut pastori Matti Hernesaho kirjoittaa kirjan saatesanoissa: ”Teuvo V. Riikosen twaarvoja leimaa uskollisuus Jumalan Sanalle. Hän kirjoittaa aiheesta ja niissä on selkeä ajatus. Kirja soveltuu sekä hartausmateriaaliksi pitkin kirkkovuotta mietiskeltäväksi että saarnankirjoittajille virikkeeksi oman ajatusprosessin pohjalle.”

Väyläkirjat. Hinta: 20,00 euroa

Kirjaa saa: www.vaylakirjat.fi, Sacrum kirjakauppa ja Parikanniemi.

Hiekkaan piirretty

Kesäteatterinäytelmä 2021
Parikkalan Oronmyllyllä

30.6. klo 18 ennätko
1.7. klo 18 ensi-ilta
2.7. klo 13 ja 18
3.7. klo 13 ja 18
4.7. klo 13
12.8. klo 18
13.8. klo 18
14.8. klo 18
15.8. klo 16

Hiekkaan piirretty on näytelmä Aura Latuksesta, joka toimi 1900-luvun alkupuolella silloisen Uukuniemen alueella Parikanniemen ortokodin johtajattarena sekä Jaakkiman Opiston rehtorina.

Käsikirjoitus: Mirja Valtonen ja Teuvo V. Riikonen
Ohjaus: Eija Vilpas
Apulaisohjaus ja koreografia: Anna Levy
Tuottaja: Markku Leminen

Roolissa mm. Tuuli Paju, Vija Riutamaa, Mikael Kokko, Arto Mylläinen.

Oronmylly

Oronmyllytie 230, 59310 Säikkäsaari
Oronmylly.fi
Tiedustelut: puh. 0400 792 44L, tiedustelu@oronmylly.fi

Parikanniemisäitiön ohjelmatuotanto Radio Patmoksessa

Parikanniemen Kontti-ohjelma tulee viikoittain torstaisin klo 15.00 ja uusintana lauantaisin klo 14.00 Radio Patmoksen kautta. Haastatteluja, opetusta ja tietoja työstä. Loka-joulukuussa 2020 laajennetut taajuudet. Voit kuunnella myös internetissä kaikkialla osoitteessa radio.patmos.fi

Katso paikkakunnat ja taajuudet www.patmos.fi tai www.parikanniemi.fi

Parikanniemen joulutervehdys!

Kulunut vuosi on ollut monella tavalla poikkeuksellinen. Monet suunnitelmat ovat muuttuneet. Elämään on tullut useita epävarmuustekijöitä ja muutoksia. Tästä huolimatta Parikanniemen työ on mennyt eteenpäin. Lämmin kiitos kaikille työmme ystäville ja yhteistyökumppaneille hyvästä yhteistyöstä.

Joulun sanoma kertoo, että Vapahtaja tulee ihmisen elämän keskelle sen kaikissa vaiheissa ja tilanteissa. Hän on mukana matkassa. Rauhallista meidän Herramme ja Vapahtajamme Jeesuksen Kristuksen syntymäjuhlaa ja siunausta vuodelle 2021!

Nyt Betlehemiin!

Parikanniemessä 9.11.2020

Johanna Talo, Parikanniemisäitiö, puheenjohtaja
Kimmo Jaatila, Parikanniemen Ystävät ry, puheenjohtaja
Matti Pasanen, lastenkodin johtaja
Teuvo V. Riikonen, toiminnanjohtaja

Tervetuloa tilaisuuksiin

Joulukuu

6.12. Karttula klo 10.00

Kenttähartaus ja itsenäisyyspäivän juhla sankarihautausmaalla, puhe Riikonen

10.12. Kitee klo 13.00

Ystäväseurat, Lemetyinen, Kostamo

11.12. Joensuu klo 13.00

Ystäväseurat seurakuntakeskuksessa, Kostamo

14.12. Hamina klo 14.00

Ystäväseurat Herran kukkarossa, Pikkuymyräkatu 34, Tiusanen

20.12. Mikkeli klo 10.00

Kirkkopyhä ja joulujuhla Pitäjän kirkossa, Tiusanen

24.12. Ristiina klo 14.00

Aattohartaus Parikanniemen pihapiirissä, Tiusanen

18.1. Lappeenranta klo 17.00

Ystäväseurat seurakuntakeskuksessa, Kostamo

24.1. Lappeenranta klo 10.00

Kirkkopyhä ja seurat, Tiusanen

26.1. Kerimäki klo 13.00

Ystäväseurat Helena Hämmäläisellä Joensuuntie 565, Maaranen

30.1. Lehtimäki klo 18.00

Seurat Fagerkullan pappilassa, Palojärvi, Tiusanen

31.1. Soini klo 10.00

Kirkkopyhä ja seurat, Tiusanen

31.1. Ähtäri klo 16.00

Seurat Ruhalla, Meijeritie 13, Palojärvi, Tiusanen

31.1. Rautavaara klo 10.00

Kirkkopyhä ja seurat, Riikonen

Tammikuu

1.1. Parikkala klo 10.00

Uudenvuodenjuhla, messu siunauskappelissa ja seurat seurakuntatalossa, Kostamo, Tiusanen

8.1. Joensuu klo 13.00

Ystäväseurat seurakuntakeskuksessa, Tiusanen

8.1. Liperi klo 15.30

Ystäväseurat Herrankukkarossa Liperin keskustassa, Tiusanen

10.1. Valkeala klo 10.00

Kirkkopyhä ja seurat, Kostamo, Tiusanen

14.1. Kitee klo 13.00

Ystäväseurat seurakuntakeskuksessa, Kostamo ym.

16.-17.1. Kuhmo

Parikanniemipäivät, seuroja ja messu, Kostamo, Tiusanen

18.1. Hamina klo 14.00

Ystäväseurat herrankukkarossa, Pikkuymyräkatu 34, Kostamo

Helmikuu

11.2. Kitee klo 13.00

Ystäväseurat seurakuntakeskuksessa, Tiusanen, Kostamo

12.2. Joensuu klo 13.00

Ystäväseurat seurakuntakeskuksessa, Markku Fräntilä

14.-16.2. Parikkala

Raamattu- ja yhteyspäivät, kts kirkolliset

15.2. Hamina klo 14.00

Ystäväseurat seurakuntakeskuksessa Pikkuymyräkatu 34, Ohlis

15.2. Lappeenranta klo 17.00

Ystäväseurat seurakuntakeskuksessa, Ohlis

21.2. Miehikkälä klo 10.00

Kirkkopyhä ja seurat, Riikonen

21.2. Joroinen klo 10.00

Kirkkopyhä ja seurat, Jyrkämä, Tiusanen

Parikanniementie 130
52320 Vitsiälä
toimisto@parikanniemi.fi

Toimisto- ja taloussihteeri
Risto Teittinen
Puhelin 0400 744 061
Ark. klo 9-15

Säätiön hallituksen puheenjohtaja
Sairaanhoitaja **Johanna Talo**
Puhelin 0407240722
johanna.talo@hotmail.com

Toiminnanjohtaja Teuvo V. Riikonen
Puhelin 0400 315 573
teuvov.riikonen@parikanniemi.fi

Pastori Petri Tiusanen
Puhelin 040 753 5553
petri.tiusanen@parikanniemi.fi

Lastenkodin johtaja
Matti Pasanen
Puhelin 040 847 3657
matti.pasanen@parikanniemi.fi

Matkasihteeri Matti Kostamo
Puhelin 0400 245272

Parikanniemisäätiön tilit
DB FI86 8000 1901 5424 99
S-SOP FI54 5271 0420 0130 48

Parikanniemen Ystävät ry
- jäsenyhdistys
- jäsenmaksu, Kontti-lehti, **20 €/vuosi**
- kustannustuotteet
S-SOP FI95 5271 0420 0445 14

Parikanniemisäätiö voi kerätä ja vastaanottaa lahjoituksia ja testamentteja työn hyväksi. Poliisihallituksen keräyslupa: nro POL-2015-6305. Keräystili. **S-SOP FI63 5271 0420 1411 20**

www.parikanniemi.fi

Päivi Kuosmanen eläkkeelle

Syyskuun henkilökuntakokouksessa lähetimme yhden uskollisista matkalle eläkkeelle. Päivi Kuosmanen tuli Parikanniemen lastenkotiin töihin 34 vuotta sitten vuonna 1986. Lasten keskuudessa rakastettu Päivi sai viimeisenä työpäivänään lapsen tekemän aamupalan, työkavereilta lahjat ja muistamiset. Lämpimät kiitokset upeasta työstäsi lasten parhaaksi sekä kaikkea hyvää ja siunausta sinulle, Päivi!

Onnea, Kikka, Essi ja Ilkka!

Lokakuussa juhlittiin Kikkaa, Essiä ja Ilkkaa, jotka ovat työskennelleet Parikanniemen lastenkodissa yli 20 vuotta. Heille tunnusomaista on vahva ammatillinen osaaminen, itsenäinen ja kriittinen ote työhön, lojaalisuus työnantajaa kohtaan ja kokonaisnäkemys lastensuojelun haasteista. Lämmin kiitos, Kirsi Eerikäinen, Essi Immonen ja Ilkka Ohlis, työstänne!

Teuvo V. 60 vuotta!

Kirjailija, toiminnanjohtaja Teuvo V. Riikonen täytti 60 vuotta 2.11.2020.

Mahdolliset muistamiset tilille FI63 5271 0420 1411 20, menevät Parikanniemen lastenkodille. Lämmin kiitos lahjasta!

Jokaisen lapsen ja nuoren sijoitusprosessi on yksilöllinen niin taustoiltaan, sisällöltään kuin kestoltaan. Parikanniemen lastenkodissa lapset ja nuoret kohdataan yksilöinä ja heidän osallisuuttaan ja aktiivista rooliaan omassa elämässään tuetaan sijoituksen alusta saakka ikätasoon sopivalla tavalla.

Haastattelin kahta 17-vuotiasta nuorta liittyen sijoitukseen Parikanniemen lastenkodissa ja siihen, mitä se heille merkitsee näin täysi-ikäisyyden kynnyksellä. Heistä toinen on asunut Parikanniemessä pidemmän ajanjakson ja siirtynyt muutama vuosi sitten ensin toiseen lastensuojelulaitokseen. Tällä hetkellä hän asuu tuetusti omillaan. Toinen nuorista asuu vielä Parikanniemessä, mutta ajatukset ovat jo lähitulevaisuudessa tapahtuvassa omilleen muutossa.

Pidemmän ajanjakson lastenkodissa asunut nuori kertoo, että hänelle Parikanniemi on koti, jossa hän on kasvanut lapsuudesta nuoruuteen. Parikanniemi merkitsee hänelle hyvää kasvuympäristöä hienoissa maisemissa, jossa oli paljon tekemistä. Tärkeinä asioina hän tuo esiin ohjaajien läsnäolon ja yhdessä tekemisen sekä kaverit ja yhteishengen lastenkodin lasten välillä. Toinen nuori kertoo, että hänen ensivaikutelmansa Parikanniemestä oli lämmin vastaanotto. Nuorilla

on paljon muistoja sijoitusajoiltaan, yhdessä on eletty niin arkea kuin juhlaa.

Entä mitä he ajattelevat omasta sijoituksestaan ja kokevatko he sen määrittävän sitä, keitä he ovat ja mihin he pystyvät? Molemmat vastasivat, että sijoitus ei määritä heitä, vaikka kumpikin on sen hyväksynyt osaksi omaa elämänsä. "Lähtökohdat voivat olla tosi erilaiset, mutta lopulta mahdollisuudet ovat kaikille samat", totesi toinen nuorista. Hän itse kertoo lähtönsä Parikanniemestä tapahtuneen väärällä asenteella, mutta jälkeensä hän arvostaa välittämistä ja tukea, jota hän on Parikanniemestä saanut ja saa yhä. Jokainen tarvitsee ihmisiä, jotka muistavat meidät ja joilla on jakaa yhteisiä muistoja kanssamme. Perheen ja lähiverkoston ohella tai sen sijasta

lastenkodin henkilökunta on se taho, jolla on muistoja kerrottavana.

Sijoituksen alusta saakka Parikanniemessä pyritään vahvistamaan lapsen ja nuoren omaa toimijuutta ja vastuunottoa omista asioista. Tämä korostuu nuoren lähestyessä täysi-ikäisyyttä. Nuoren kanssa tehdään suunnitelmallista, itenäistymistä tukevaa työskentelyä pitkään, vaihe kerrallaan. Sijoituksen päättyessä nuori on oikeutettu jälkihuoltoon 25-vuotiaaksi saakka. Jälkihuolto on nuorelle vapaaehtoista, mutta sitä suositellaan jokaiselle, sillä se on ennen kaikkea nuoren oikeus. Nuoresta ja sijoittajakunnasta riippuen jälkihuolto räätälöidään vastaamaan nuoren tarpeita, ja sovitusti Parikanniemi voi myös vastata siitä tai olla mukana tukemassa nuorta.

Runon sanoin: "Elämään tarvitaan siivet ja juuret, ilot ja unelmat pienet ja suuret". Toivottavasti voimme olla osaltamme näitä kasvattamassa nuorten elämässä ja olla se paikka, johon nuori voi halutessaan palata käymään. Kiitän lämpimästi haastatteluun suostuneita nuoria heidän vaivannäöstään ja kokemusten jakamisesta.

Teksti Jenni Hujanen
Kuva Juuso Kivijärvi

Ilkka Ohlis Paljasjalkainen parikanniemeläinen

Ilkka Ohlis saapui nykyiseen työpaikkaansa ilman kenkiä suoraan synnytysairaalaan, sillä hänen vanhempansa työskentelivät ja asuivat siihen aikaan Parikanniemessä. Ilmeisesti hän on kasvanut kasvattajaksi seuratessaan vanhempiensa työskentelyä ja eläessään lastenkodinlasten kanssa arjessa ja juhlahetkissä.

Kerran Ilkka Ohlis on lähtenyt maailmalle. Hän opiskeli Helsingissä lähihoitajaksi ja työskenteli siellä muutaman vuoden ennen paluutaan ohjaajaksi Parikanniemen lastenkotiin vappuna 2000. Ilkka oli pitkään työssä isänsä alaisena ja äitinsä työtoverina. Asetelma tuntui hänestä aivan luonteelta, ehkä siinä auttoi kasvaminen lastenkodin elämään pienestä pitäen. Nyt vanhemmat ovat jo eläkkeellä pitkän työrupeaman jälkeen. Raija-äiti tekee tosin tarvittaessa keikkatöitä edelleen. Vanhempien arvokas eläkejuhla oli näyttävien Ilkan muistama lähtö Parikanniemestä. Monia muitakin lähtöjä hän on uransa aikana ollut todistamassa. – Kaikki työtovereiden lähdöt ovat aina omalla tavallaan haikeita, hän sanoo.

Lastenkodin lasten lähtöihin liittyy monenlaisia tunteita. Joskus on iloa siitä, että nuori muuttaa omilleen tuettuun asumiseen ja näyttää siltä, että hän tulee pärjäämään elämässä. Ikävämpiäkin lähtöjä on vuosien varrella ollut. Joskus lapset päättävät kokeilla elämää maailmalla ja karkaavat. Heitä etsiskellään sitten takaisin sosiaalitoimen ja poliisien avulla. Eri syistä joitakin lapsia joudutaan siirtämään muihin laitoksiin. Useimmiten huostaan otettu lapsi kasvaa täysi-ikäiseksi saakka Parikanniemessä tai muualle hoitoon sijoitettuna. Hyvin harvoin lapsella on mahdollisuus palata takaisin vanhempiensa luo. – On myönnettävä, että joskus hankalan lapsen lähtö on myös helpotus, Ilkka Ohlis tunnustaa. Lastenkodin arjessa tulee monia

tilanteita, joihin ei ole saatavilla valmiita toimintamalleja ja kirjojen oppeja. Haasteellisissa tilanteissa kokenut ohjaaja kertoo toimivansa ”itsenään, aikuisena Ilkkana”. Tekemänsä työn vaikutuksia hän pohtii:

– Tässä työssä on oltava nöyrä, koulut antavat meille todistuksen ja luvan toimia alalla, oppiminen tulee työssä ja usein kantapään kautta. Tekemämme työn jälki näkyy hitaasti, joskus ei ollenkaan. Paras kiitos on, kun Parikanniemestä lähtenyt lapsi palaa vuosien kuluttua tervehtimään ja kysyy lämpimästi ”mitä kuuluu”. Tai kun kuulee, että jollakin menee hyvin.

Teksti Pirkko Oinonen
Kuva Lauri Ohlis

